

A Survey on Integrating Online Resources into Japanese Language Learning

Tasanee Methapisit*

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University

Abstract

There are numerous online resources developed for Japanese language learners. With the help of information technology, students nowadays can access a wide range of information sources at a time and place convenient to them. This study aims to investigate students' attitudes toward online resources which were incorporated into a classroom task to examine their effects. Ten online resources were compared and evaluated by 61 students. The results of the study show a positive attitude toward online resources. Not only content but also the websites' appearances play an important role in student learning. Moreover, the students' attitudes toward an experiment in distance learning, using web conference system, were also discussed.

Keywords: Online Resources, Distance learning, Japanese language learning

* Corresponding author e-mail: tasmetha@gmail.com

การบูรณาการแหล่งทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์กับการเรียนภาษาญี่ปุ่น

ทัศนีย์ เมธาพิสิฐ

ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น คณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บทคัดย่อ

ปัจจุบันมีทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์จำนวนมากมาที่พัฒนาขึ้นเพื่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นและมีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ด้วยอานิสงส์ของเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้นักศึกษาในปัจจุบันมีโอกาสในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลความรู้ที่หลากหลายนี้ได้ โดยไร้ข้อจำกัดด้านเวลา และสถานที่ งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาประยุกต์ใช้ในชั้นเรียนและให้ผู้เรียนได้ประเมินเพื่อการเรียนภาษาญี่ปุ่นจำนวน 10 เว็บไซต์ซึ่งประเมินโดยผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในสถาบันอุดมศึกษาจำนวน 61 คน ผลการสำรวจพบว่า ผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อแหล่งทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์เหล่านี้ และพบว่า ไม่เพียงเนื้อหาความรู้เท่านั้น รูปแบบ ความน่าสนใจของเว็บไซต์ก็มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากนี้ มีการสำรวจทัศนคติของผู้เรียนต่อการทดลองเรียนแบบการศึกษาทางไกลโดยใช้ระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ด้วย

คำสำคัญ: ทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์, การศึกษาทางไกล, การเรียนภาษาญี่ปุ่น

1. บทนำ

นโยบายส่งเสริมการพัฒนาระบบเครือข่ายและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องของรัฐบาลญี่ปุ่นตั้งแต่ e-Japan (2001-2005), u-Japan (2006-2010) และ i-Japan (2011-2015) ทำให้ปัจจุบันมีแหล่งทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ที่มีประโยชน์และน่าสนใจจำนวนมากมายับยั้งนับไม่ถ้วน รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนจำนวนมากที่ผลิตขึ้นเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นด้วย ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นในปัจจุบันจึงมีโอกาสนำเข้าเข้าถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์เหล่านี้ได้โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ และส่วนใหญ่มักปรากฏในรูปของเว็บไซต์ที่เผยแพร่แก่บุคคลทั่วไปโดยไม่คิดมูลค่า ไม่ว่าจะเป็นบทเรียนออนไลน์ที่มีระบบการจัดการเรียนการสอนเต็มรูปแบบที่ผู้สอนสามารถสื่อสารกับผู้เรียน ติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน และมอบหมายงานหรือป้อนผลกลับผ่านระบบอินเตอร์เน็ตได้อย่าง “JPLANG” ซึ่งพัฒนาโดย Tokyo University of Foreign Studies¹ หรือเว็บไซต์ที่สนับสนุนการอ่านภาษาญี่ปุ่นซึ่งมีบทเรียนสำหรับการอ่าน เครื่องมือพจนานุกรมออนไลน์นานาภาษาเพื่อตรวจสอบความหมายของคำศัพท์ ระดับความยากง่ายของคำ ความถี่ในการปรากฏและคลังประโยค เช่น “Reading Tutor”² ซึ่งพัฒนาโดย Prof. Kawamura Yoshiko เว็บไซต์ที่นำเสนอสื่อโสตทัศนที่มีทั้งภาพและเสียงเพื่อการเรียนรู้

การฟัง การอ่าน ไวยากรณ์ คำศัพท์ และการออกเสียงภาษาญี่ปุ่นตั้งแต่ระดับต้นถึงระดับสูงอย่าง “mic-J” ที่พัฒนาโดย Tokyo Metropolitan University³ และล่าสุดในปี 2010 เจแปนฟาวน์เดชั่น สถาบันภาษาคันไซ ได้จัดทำเว็บไซต์ชื่อ nihongo-e-na⁴ ซึ่งรวบรวมเว็บไซต์ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นพร้อมให้คำอธิบาย และยกตัวอย่างรายละเอียดภายในเว็บไซต์ เพื่อให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ดียิ่งขึ้น เป็นต้น

อาจกล่าวได้ว่า ที่ผ่านมามีการพัฒนาเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น มีการสำรวจรวบรวมและเผยแพร่เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเป็นจำนวนมากน้อย อย่างไรก็ตามยังไม่ค่อยมีการศึกษาถึงการนำไปประยุกต์ใช้และสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อการใช้ทรัพยากรสารสนเทศที่พัฒนาเพื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นเหล่านี้ ว่ามีการใช้มากน้อยเพียงใด ใช้ในรูปแบบใด และสื่อเหล่านั้นมีประโยชน์มากน้อยเพียงใด

งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้ทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ภาษาญี่ปุ่น สำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นชาวไทยที่มีต่อแหล่งทรัพยากรสารสนเทศเหล่านี้ รวมทั้งรายงานผลการทดลองการศึกษาทางไกลผ่านระบบวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์เพื่อพัฒนาทักษะภาษาญี่ปุ่นด้วย

¹ <http://jplang.tufts.ac.jp/account/login> ดูรายละเอียดใน Fujimura (2010)

² <http://language.tiu.ac.jp/> ดูรายละเอียดใน Kawamura (2009)

³ <http://nihongo.human.metro-u.ac.jp/mic-j/home-e.html> ดูรายละเอียดใน Nishigori (2001)

⁴ <http://nihongo-e-na.com/> ดูรายละเอียดใน Tanaka et al. (2010)

2. ทบทวนวรรณกรรม

2.1 ประโยชน์ของการใช้ทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์

Nishigori (2001) กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้สื่อสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่นไว้ 3 ประการคือ

1) เป็นสื่อที่มีความหลากหลาย ทั้ง อักษร เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว ซึ่งในการสอนภาษาซึ่งมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อให้สามารถสื่อสารได้ในสถานการณ์จริงนั้น สื่อการสอนที่สามารถนำเสนอสถานการณ์ที่เสมือนจริงได้มากที่สุดก็จะมีประโยชน์

2) การก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์สองทางระหว่างผู้เรียนกับสื่อการเรียนการสอน สื่อมัลติมีเดีย นั้นเอื้อให้ผู้เรียนสามารถตอบโต้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ และรู้สึกเสมือนจริงได้มาก ทำให้สามารถแก้ไขปัญหา เล่นบทบาทสมมติ หรือ เกมได้ในสถานการณ์ที่มีการสื่อสาร

3) แก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาได้ง่ายกว่าตำราที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ ทั้งผู้เรียนและผู้สอนสามารถสร้างเอกสารการเรียนรู้ เสริมแต่งได้ตามอัธยาศัย

เว็บไซต์จำนวนไม่น้อยที่ไม่เพียงแต่นำเสนอข้อมูลความรู้ และ เครื่องมือเพื่อการเรียนเท่านั้น ยังมีการรวบรวมเว็บไซต์ที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สอน ผู้เรียน รวมถึงผู้สนใจทั่วไปด้วย (Kawamura 2009: 90-91) สื่อทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์เหล่านี้ อาจมีข้อจำกัดอยู่ในแง่ของความคงทนถาวร บ่อยครั้งที่เราพบว่าเว็บไซต์ที่น่าสนใจ บางครั้งก็ถูกลบหายไปจากระบบเครือข่าย ทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์เหล่านี้ จึงไม่คงทนถาวรเท่าสื่อสิ่งพิมพ์ ต้องมีการติดตามปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยอยู่เป็นระยะ ๆ

Methapisit (2010) ระบุว่า การจะนำทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์มาใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจะต้องปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และ พยายามสอดแทรกเข้าไปในหลักสูตรเนื้อหาวิชา และควรแสวงหาพันธมิตรที่จะช่วยแบ่งปันองค์ความรู้เพื่อนำไปสู่ความร่วมมือทางวิชาการในอนาคต

2.2 การศึกษาทางไกล (Distance learning)

การศึกษาทางไกล (Distance education or distance learning) ตามคำนิยามของวิกิพีเดีย⁵ หมายถึง การเรียนการสอนที่มุ่งเน้นไปที่วิธีการสอนและเทคโนโลยีการนำส่งเนื้อหาสาระ มักจะเป็นการเรียนรู้ส่วนตัว ผู้เรียนและผู้สอนไม่ต้องอยู่ในชั้นเรียนด้วยกัน

เว็บโอพีเดีย⁶ ระบุว่า เครื่องมือในการสื่อสารแบบการศึกษาทางไกลได้แก่ อีเมล ฟอรัมรวมกระทู้ การประชุมวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ ห้องสนทนา (chat room) กระดานข่าว (bulletin board) หรือ ระบบส่งข้อความโต้ตอบแบบทันที (instant message) ที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็นตัวนำส่ง เนื่องจากระบบอินเทอร์เน็ตและเวิลด์ไวด์เว็บสามารถเข้าถึงได้ง่าย

วิวัฒนาการของสื่อการศึกษาทางไกล แบ่งเป็น 5 ระยะ⁷ คือ

ระยะที่ 1 Correspondence Model เป็นระยะของการใช้สื่อสิ่งพิมพ์

ระยะที่ 2 Multimedia Model มีการใช้สื่อหลากหลายชนิดผสมผสานกัน นอกจากสิ่งพิมพ์แล้วยังมีวิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วิดีโอเทป

⁵ http://en.wikipedia.org/wiki/Distance_education

⁶ http://www.webopedia.com/TERM/D/distance_learning.html

⁷ อ้างอิงจากเอกสารนำเสนอเรื่องวิวัฒนาการการศึกษาทางไกล www.stou.ac.th/Thai/Offices/Ord/Thai/centur.ppt

โดย ศ.ดร.สุมาลี สังข์ศรี เข้าถึงเมื่อ 15 สิงหาคม 2011

ระยะที่ 3 Tele-learning Model มีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์ร่วมกับสื่ออื่นๆ มากขึ้น เช่น มีการประชุมทางไกลและชั้นเรียนออนไลน์

ระยะที่ 4 Flexible learning Model มีการใช้คอมพิวเตอร์หลากหลายรูปแบบมากขึ้นโดยเฉพาะการใช้อินเทอร์เน็ต การหาความรู้จากเว็บไซต์ต่างๆ

ระยะที่ 5 Intelligent flexible learning model เป็นการใช้ประโยชน์จากความก้าวหน้าของสื่อมากที่สุด มีการทำบทเรียนออนไลน์ บทเรียนในซีดี ใช้รูปแบบ learning platform ใช้ เทคโนโลยี XML, บทเรียนอีเลิร์นนิ่ง, ห้องเรียนเสมือน (Virtual Classroom) และใช้อีเมลติดต่อระหว่างผู้สอนและผู้เรียนด้วยกัน

การศึกษาทางไกลนั้นยังจำกัดอยู่ในวงแคบส่วนใหญ่จะเป็นการเรียนรู้แบบผสมผสานระหว่างชั้นเรียนกับการใช้แหล่งความรู้บนอินเทอร์เน็ต ด้วยเหตุที่มีแหล่งทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ที่มีประโยชน์จำนวนมากและส่วนใหญ่ไม่เสียค่าใช้จ่าย ประกอบกับกระแสนการเรียนรู้ที่เน้นให้เข้าถึงเอกสารจริง ทำให้มีการประยุกต์ใช้แหล่งข้อมูลออนไลน์กันอย่างกว้างขวาง ปัจจุบันการศึกษาในแทบทุกระดับชั้นจึงมีการผสมผสานสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ากับการเรียนในชั้นเรียน และรูปแบบการเรียนรู้ที่คาดว่าจะเป็นที่นิยมมากกว่า e-Learning เติมรูปแบบ คือ การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)

การเรียนรู้แบบผสมผสาน หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ ร่วมกับการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบเผชิญหน้า เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยหมายถึง การเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ โดยมีการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียนผ่านระบบการจัดการเรียนการสอนทางอีเมล และมีการอภิปรายร่วมกันโดยใช้ระบบประชุมทางไกลวิดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ ตัวอย่างการใช้การเรียนรู้แบบผสมผสานในการสอนภาษาญี่ปุ่นได้แก่ Kenneth et al. (2007)

ในบทความนี้จะนำเสนอ รูปแบบการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศ(ICT)เข้ากับการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น 2 โครงการคือ โครงการประเมินเว็บไซต์ที่เป็นทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ และโครงการทดลองศึกษาทางไกล

3. โครงการประเมินเว็บไซต์ที่เป็นทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์

โครงการนี้เป็นความพยายามที่จะกระตุ้นผู้เรียนให้รู้จักใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อหาความรู้จาก เว็บไซต์ต่างๆ โดยผู้วิจัยให้ข้อมูลเว็บไซต์ที่คาดว่าจะมีประโยชน์แก่ผู้เรียนในรายวิชาเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่น โดยมีการนำเสนอบางส่วนในชั้นเรียนและมอบหมายให้ผู้เรียนไปศึกษาด้วยตนเอง

3.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสำรวจความน่าสนใจและประโยชน์ของเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น
- 2) เพื่อรับฟังความคิดเห็นทั่วไปของผู้ใช้เว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น

3.2 กลุ่มเป้าหมาย

นักศึกษาที่ศึกษารายวิชาเกี่ยวกับภาษาศาสตร์ภาษาญี่ปุ่น จำนวน 76 คน

3.3 เครื่องมือในการเก็บข้อมูลและขั้นตอนการดำเนินการ

ใช้แบบสอบถามออนไลน์ google docs ในการเก็บข้อมูลความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อเว็บไซต์ที่แนะนำให้เข้าไปทดลองใช้แบบไม่ระบุชื่อ โดยกำหนดคำถาม 2 ข้อต่อหนึ่งเว็บไซต์

ข้อแรกเป็นการถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของเว็บไซต์ โดยกำหนดคำตอบไว้ 5 ระดับ (rating scale) คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วยเฉยๆ ไม่ค่อยเห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ข้อสอง เป็นคำถามปลายเปิดให้นักศึกษา
แสดงความคิดเห็นอิสระเกี่ยวกับเว็บไซต์นั้น

ขั้นตอนการดำเนินการคือ

1. ผู้วิจัยแนะนำเว็บไซต์ให้นักศึกษารู้จัก
ในชั้นเรียนเมื่อมีการศึกษาในหัวข้อที่เกี่ยวข้อง

2. กำหนดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนต้องไปใช้
เว็บไซต์ดังกล่าวในการสืบค้นเป็นระยะๆ

3. ส่งแบบสอบถามผ่านทางอีเมลเพื่อให้
ผู้เรียนประเมินเว็บไซต์ที่แนะนำให้ศึกษา

3.4 เว็บไซต์ที่ทำการสำรวจ

เว็บไซต์ที่ให้นักศึกษาประเมินมีทั้งหมด 10
เว็บไซต์ คุณสมบัติของเว็บไซต์ที่นำมาสำรวจใน
ครั้งนี้ เป็นเว็บไซต์ที่สนับสนุนการเรียนภาษาศาสตร์
ภาษาญี่ปุ่นซึ่งบุคคลทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยไม่เสีย
ค่าใช้จ่าย ยกเว้นเว็บไซต์บทเรียนวิดีโอออนไลน์
ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์เป็นกรณีพิเศษจากผู้สอนและ
หน่วยงานรับผิดชอบ รายละเอียดดัง Table 1

Table 1 A List of ten target websites investigated in this study

Item	URL	Contents
Web 1	http://coelang.tufs.ac.jp/ipa/english/index.htm	เสียง
Web 2	http://www.coelang.tufs.ac.jp/english/modules/th/pmod/practical/index.html	เสียง
Web 3	http://accent.u-biq.org/	เสียง
Web 4	http://tisc.isc.u-toyama.ac.jp/pronunciation/about.html	เสียง
Web 5	http://kanjialive.uchicago.edu/index.htm	อักษรคันจิ
Web 6	http://www.nekopy.com/study/kanji/index.html	อักษรคันจิ
Web 7	http://dbms.ninjal.ac.jp/nknet/Onomatope/manga.html	การใช้คำ
Web 8	http://dictionary.goo.ne.jp/onomatopedia/	พจนานุกรม
Web 9	http://cbllt.tufs.ac.jp/dic/th/thja/	พจนานุกรม
Web10	https://cnavi.waseda.jp/	เสียง

รายละเอียดของแต่ละเว็บไซต์มีดังนี้

1) <http://coelang.tufs.ac.jp/ipa/english/index.htm> (เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อ มิถุนายน 2003)

เป็นเว็บไซต์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับ สัทอักษร
สากล และ การออกเสียง ซึ่งพัฒนาโดย Tokyo
University of Foreign Studies

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้ คือ อวัยวะที่ใช้
ในการเปล่งเสียง มีรูปภาพและชื่อเรียก ระบบเสียงสระ
ระบบเสียงพยัญชนะประเภทลมออก และ ประเภท
ลมเข้า และ สัญลักษณ์อื่น ๆ โดยมีทั้งสัทอักษรที่นำ
เสนอในรูปแบบตารางสัทอักษรสากล คำอธิบายภาษา
อังกฤษ และ ภาษาญี่ปุ่น ภาพประกอบและเสียง

THE INTERNATIONAL PHONETIC ALPHABET

IPA home | Vocal Organs | Bibliography | Credit | Japanese

VOWELS	CONSONANTS (PULMONIC)				CONSONANTS (NON-PULMONIC)				OTHER SYMBOLS				
	Bilabial		Labiodental		Dental	Alveolar	Postalveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Glottal
Plosive	p	b				t	d		ʈ	ɖ	c	ɟ	q
Nasal		m		ɱ		n	ɳ		ɲ		ŋ		ɴ
Trill						r							
Tap or Flap				ⱱ		ɾ							
Fricative	ɸ β	f	v		θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ʝ	x	χ	ħ	ʕ
Lateral fricative						ɬ ɮ							
Approximant			ʋ			ɹ			j	ɰ			
Lateral approximant						l			ʎ	ʟ			

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a voiced consonant.

Articulations judged impossible

C

Explanation

Voiceless palatal plosive

(1) No vibration of the vocal cords → voiceless

(2) The front dorsum of the tongue and the hard palate → palatal

(3) —

(4) Complete closure and its release → plosive

(5) The velum is raised and does not allow the airstream to pass through the nasal cavity → oral

Click Here

2) <http://www.coelang.tufts.ac.jp/english/modules/th/pmod/practical/index.html> (เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อ พฤศจิกายน 2009)

เป็นเว็บไซต์ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับระบบเสียงในภาษาญี่ปุ่น ซึ่งเป็นเว็บหลายภาษาและเว็บไซต์นี้เป็นภาคภาษาไทย ซึ่งพัฒนาโดย Tokyo University of Foreign Studies

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้ แบ่งเป็นหัวข้อตามลำดับความจำเป็นจากระดับต้นไปถึงระดับสูง แบ่งเป็นหัวข้อดังนี้ สำเนียงภาษา สิ่งที่ต้องรู้เพื่อเอาตัวรอด เพื่อการสื่อสารที่ราบรื่น และ การฝึกออกเสียงให้เหมือนเจ้าของภาษา นอกจากนี้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการออกเสียงแล้วยังมีแบบฝึกทักษะการฟังเสียงด้วย

TUFS LANGUAGE MODULES pronunciation

COE Home | Language Modules(Japanese) | e-learning | HOME

TUFS Language Modules | Japanese | pronunciation | 1 สิ่งที่ต้องรู้เพื่อเอาตัวรอด | 1.9.1 ข้อดีของเสียง

← 戻る

進む →

0 สำหรับภาษา

1 สิ่งที่ต้องรู้เพื่อเอาตัวรอด

1.1 เสียง

1.2 เสียงวรรณยุกต์

1.3 เสียงวรรณยุกต์

1.4 เสียงวรรณยุกต์

1.5 เสียงวรรณยุกต์

1.6 เสียงวรรณยุกต์

1.7 เสียงวรรณยุกต์

1.8 เสียงวรรณยุกต์

1.9 เสียงวรรณยุกต์

1.10 เสียงวรรณยุกต์

1.11 เสียงวรรณยุกต์

2 เทคนิคการฟัง

3 การฝึกออกเสียงให้เหมือนเจ้าของภาษา

解説

การเน้นเสียง (accent) คือ การเปลี่ยนแปลงระดับเสียงในคำ ส่วน ท่วงนองเสียง(intonation) คือการเปลี่ยนแปลงระดับเสียงในประโยค ท่วงนองเสียงที่เปลี่ยนไปทำให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไปด้วยและสามารถชี้แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด ในที่นี้จะขออธิบายท่วงนองเสียงในประโยคคำถาม

ภาษาญี่ปุ่นจะคงรูปแบบการเน้นเสียงในคำไว้ และแสดงความหมายคำถามด้วยการยกเสียงสูงขึ้นที่พยางค์สุดท้ายของประโยค เช่น ประโยค 「～です」 「～ます」 เมื่อเป็นประโยคคำถามจะลงท้ายด้วย 「か」 หากเดิม 「か」 โดยไม่มีกริยาเสียง 「か」 สูงขึ้น ก็จะเป็นประโยคคำถาม เช่น หากยกเสียง 「か」 สูงขึ้นในคำว่า 「そうですか」 จะเป็นประโยคคำถาม แต่ 「そうですか」 ที่เสียง 「か」 ไม่ได้ยกสูงขึ้น จะเป็นการตอบรับเช่น 「あ、そうですか。」 หรือ แสดงความหมาย

3) <http://accent.u-biq.org/> (เผยแพร่ครั้งแรกเมื่อ 2010)

เป็นเว็บไซต์พจนานุกรมเสียงในภาษาญี่ปุ่น พัฒนาโดย กลุ่มคนที่ประสงค์จะสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น คำศัพท์สามารถสืบค้นได้ตามลำดับอักษร และมีการแบ่งประเภทตามชื่อคน ชื่อสถานที่

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้ นอกจาก มีเส้นกำกับเสียงสูงต่ำในคำแล้ว ยังมี คำเหมือน คำตรงข้าม เหมาะสำหรับผู้ศึกษาภาษาญี่ปุ่นระดับต้นมาแล้ว

4) <http://tisc.isc.u-toyama.ac.jp/pronunciation/about.html> (เผยแพร่ครั้งแรก 2006)

เป็นเว็บไซต์สนับสนุนให้ผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นสามารถฝึกออกเสียงภาษาญี่ปุ่นด้วยตนเอง พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยโทยามะ

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้ เป็นแบบฝึกการออกเสียงสำหรับผู้เรียนระดับต้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เข้าใจระบบเสียงในภาษาญี่ปุ่น และให้เปรียบเทียบเสียงตนเอง และฝึกซ้ำๆ ได้เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องด้วยตนเอง แบ่งเป็นส่วน ส่วนแรกเป็นการเรียนรู้จังหวะ และเสียงสูงต่ำในคำ ส่วนที่สอง เป็นการเปรียบเทียบเสียงที่คล้ายกัน และส่วนที่สามเป็นแบบฝึกเพื่อให้ออกเสียงได้เป็นธรรมชาติ

5) <http://kanjialive.uchicago.edu/index.htm> (เผยแพร่ครั้งแรก 2003)

เป็นเว็บไซต์พจนานุกรมที่สนับสนุนผู้เรียนขั้นต้นและกลางในการฝึกอ่านและเขียนคันจิออนไลน์ พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยชิคาโก สหรัฐอเมริกา

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้ คือ อักษรคันจิที่ต้องศึกษาในโรงเรียนและครอบคลุมถึงระดับ 2 ของการสอบวัดระดับความสามารถภาษาญี่ปุ่น มีวิธีสืบค้นได้หลากหลายทาง อาทิ สืบค้นจากชื่อดำราเรียน บทเรียน เสียงอ่านแบบอน เสียงอ่านแบบคุน ความหมาย ภาษาอังกฤษ ส่วนประกอบบุขุ จำนวนขีดของอักษร เป็นต้น มีการแสดงลำดับการขีดเส้นอักษรให้เห็น และมีเสียงอ่านประโยคตัวอย่างที่ใช้อักษรคันจิด้วย

6) <http://www.nekopy.com/study/kanji/index.html>

โคโตะเนโกปี เป็นเว็บไซต์ส่วนบุคคล ที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้ความรู้ทั่วไปสำหรับเด็กนักเรียนระดับประถมศึกษาของญี่ปุ่น

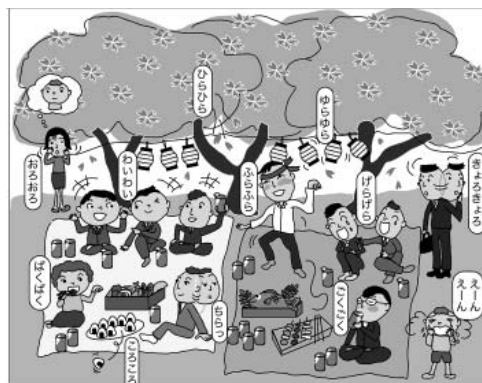
สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้ มีหลากหลายวิชา อาทิ คณิตศาสตร์ ภาษาญี่ปุ่น วิทยาศาสตร์ สังคม ซึ่งทำเป็นเกมที่มีตัวการ์ตูนทำให้การเรียนรู้สนุกสนาน สำหรับหัวข้อที่ผู้วิจัยเลือกมาแนะนำนักศึกษาในชั้นเรียน คือ การเรียนอักษรคันจิ และเกมอักษรคันจิ แบ่งตามชั้นปีจากประถม 1-6

เป็นเว็บไซต์ใช้สื่ออักษร เสียง และภาพเพื่อ
ถ่ายทอดสภาพงานในภาษาญี่ปุ่น แก่คนต่างชาติ

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้คือ คำเตือนเสี่ยง
เลียนอาการ และประโยคตัวอย่างการใช้จริงซึ่งรวบรวม
จากเว็บไซต์และระบุแหล่งที่มาของประโยคตัวอย่าง
เพื่อสืบค้นไปยังเว็บไซต์ที่มา

เป็นเว็บไซต์พจนานุกรมคำศัพท์เฉพาะ
ประเภทหนึ่งใน Goo เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่
พัฒนาเพื่อผู้เรียนภาษาญี่ปุ่น

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้คือ คำเตือนเสี่ยง
เลียนอาการ และประโยคตัวอย่างการใช้จริงซึ่งรวบรวม
จากเว็บไซต์และระบุแหล่งที่มาของประโยคตัวอย่าง
เพื่อสืบค้นไปยังเว็บไซต์ที่มา

9) <http://cblle.tufs.ac.jp/dic/th/thja/> (เผยแพร่ครั้งแรกปี 2008) พัฒนาโดย Tokyo University of Foreign Studies

เป็นเว็บไซต์ที่นำเอาพจนานุกรมญี่ปุ่น-ไทย และไทย-ญี่ปุ่น ขนาดใหญ่ของศาสตราจารย์โทมิตะ

ทาเคจิโร ที่จัดพิมพ์จำหน่ายอยู่ในท้องตลาด มาทำเป็นพจนานุกรมเว็บไซต์เพื่อการศึกษา วิธีสืบค้นอาจป้อนอักษรหรือเลือกจากตารางอักษรก็ได้

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้คือ คำศัพท์ ความหมาย และคำอธิบายการใช้

10) <https://cnavi.waseda.jp/>

เป็นเว็บไซต์ภายในของมหาวิทยาลัยวาเซดะ ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จาก Prof. Takako Toda และศูนย์การศึกษาทางไกล Distance Learning Center (DLC) มหาวิทยาลัยวาเซดะ ให้สามารถเข้าไปใช้บทเรียนวิดีโอออนไลน์ได้ โดยแจ้งความจำนงค์ในการขอเข้าใช้เป็นกรณีเฉพาะ เพื่อออกรหัสประจำตัวในการเข้าใช้

สาระที่บรรจุอยู่ในเว็บไซต์นี้คือ รายวิชาการออกเสียงภาษาญี่ปุ่น ซึ่งใช้ร่วมกับตำราที่วางจำหน่ายในหน้าเว็บไซต์จะมี จอผู้สอน จอสไลด์ และขณะที่ผู้สอนพูดจะมีอักษรไคภาพ และ คำแปลภาษาอังกฤษประกอบ ผู้สอนจะพูดด้วยจังหวะช้า ๆ เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติฟังได้

3.5 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามออนไลน์

จากแบบสอบถามออนไลน์ที่ส่งถึงผู้เรียนจำนวน 76 คนเพื่อให้ประเมินเว็บไซต์ที่แนะนำในชั้นเรียน มีผู้ตอบกลับทั้งสิ้น 61 คน คิดเป็นร้อยละ

80.26 ของกลุ่ม โดยจำแนกผู้เรียนภาษาญี่ปุ่นเป็น A. ผู้เรียนวิชาเอก 40 คน B. ผู้เรียนวิชาโท 16 คน และ C. ผู้เรียนวิชาเลือกเสรี 5 คน สามารถสรุปผลได้ดัง Table 2

Table 2 Evaluation results of ten target websites

Item	URL	A	B	C	Total
Web 1	http://coelang.tufts.ac.jp/ipa/english/index.htm	3.85	4.13	4.00	3.94
Web 2	http://www.coelang.tufts.ac.jp/english/modules/th/pmod/practical/index.html	4.43	4.13	4.40	4.35
Web 3	http://accent.u-biq.org/	4.30	3.63	3.60	4.07
Web 4	http://tisc.isc.u-toyama.ac.jp/pronunciation/about.html	4.18	3.75	4.00	4.05
Web 5	http://kanjialive.uchicago.edu/index.htm	4.55	3.94	4.80	4.41
Web 6	http://www.nekopy.com/study/kanji/index.html	4.75	4.50	4.40	4.66
Web 7	http://dbms.ninjal.ac.jp/nknet/Onomatope/manga.html	4.58	4.25	3.80	4.43
Web 8	http://dictionary.goo.ne.jp/onomatopedia/	3.95	3.88	3.60	3.88
Web 9	http://cblle.tufts.ac.jp/dic/th/thja/	4.43	4.19	4.20	4.35
Web10	https://cnavi.waseda.jp/	4.35	4.13	4.20	4.28

จากผลการประเมินของนักศึกษาที่เรียนภาษาญี่ปุ่น จะเห็นได้ว่า ในบรรดา 10 เว็บไซต์ข้างต้นนี้ เว็บไซต์ที่นักศึกษาทุกกลุ่มพึงพอใจมากที่สุดคือ เว็บไซต์ไคโดเนโกะปีที่มีเกมอักษรคันจิ (web 6) ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.66 รองลงมาคือ เว็บไซต์ให้ความรู้เรื่องศัพท์ในภาษาญี่ปุ่น (web 7) ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.43 และลำดับที่ 3 คือ เว็บไซต์อักษรคันจิ Kanji Alive (web 5) ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 4.41

เว็บไซต์ที่ได้รับความนิยมน้อยในบรรดา 10 เว็บไซต์ คือ เว็บไซต์พจนานุกรมเฉพาะทางสำหรับค้นหาคำศัพท์ (web 8) ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.88 และเว็บไซต์ตารางสัทอักษรสากล ค่าเฉลี่ยรวมอยู่ที่ 3.94

หากพิจารณาความคิดเห็นโดยจำแนกตามกลุ่มผู้เรียน จะเห็นได้ว่านักศึกษาวิชาเอก(ชั้นปีที่ 2) ให้ความสนใจกับการศึกษาเกมคันจิ พจนานุกรมคันจิ และ คำศัพท์มากกว่าเว็บอื่นๆ ส่วนนักศึกษาวิชาโท ให้ความสนใจเกมคันจิ คำศัพท์ และ พจนานุกรมไทย-ญี่ปุ่น ส่วนนักศึกษาวิชาเสรี (ส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาปีสูง) ให้ความสนใจกับพจนานุกรมคันจิ การฝึกออกเสียงที่มีคำอธิบายอย่างละเอียด และเกมคันจิ

จากการประมวลข้อคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อดีข้อเสียของแต่ละเว็บไซต์ สามารถสรุปได้ดัง Table 3

Table 3 The students' evaluation of strong points and weak points in each website

	Strong points	Weak points
Web 1	น่าสนใจ มีประโยชน์ มีตัวอย่างการออกเสียง ซึ่งช่วยในการเรียนการออกเสียงที่มีการออกเสียงต่างจาก ภาษาไทย หรือเสียงที่ไม่คุ้นเคย มีภาพให้ดูว่าใช้อวัยวะส่วนใดบ้าง ช่วยให้เข้าใจ และนำไปใช้ในการฝึกออกเสียงได้มากขึ้น	รูปลักษณะของเว็บไซต์และข้อมูลไม่น่าสนใจเท่าที่ควร คำอธิบายเป็นภาษาอังกฤษจึงเข้าใจไม่ได้ทั้งหมด ควรมีตัวอย่างคำเพื่อช่วยให้เข้าใจง่ายขึ้น
Web 2	มีการแบ่งหมวดหมู่พร้อมมีคำอธิบายอย่างละเอียดมีตัวอย่างเสียงประกอบทำให้เข้าใจได้ดียิ่งขึ้น มีเมนูภาษาอังกฤษครบถ้วนทำให้ใช้งานได้ง่าย มีคำอธิบายภาษาไทย ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น	น่าจะมีปุ่มpause ระหว่างที่ฟังจะได้หยุดย่ำในจุดที่ต้องการได้ น่าจะมีตัวอย่างที่มากและหลากหลายกว่านี้ควรบอกฐานกรณ์หรือมีวิดีโอประกอบการออกเสียงตัวอักษรติดกัน อ่านจากหน้าเว็บไซต์ลำบาก
Web 3	มีประโยชน์มากช่วยให้ออกเสียงคำได้ถูกต้อง ทำให้ทราบการเน้นเสียงที่ต่างกันออกไปตามแต่ละท้องถิ่น มีการแบ่งหัวข้อต่างๆ เช่น ชื่อคน ชื่อจังหวัด ทำให้น่าสนใจ ค้นหาได้ง่าย มีคำหลากหลาย สัญลักษณ์ดูง่ายชัดเจนดี	เป็นเว็บไซต์ที่ดูยากเพราะเป็นภาษาญี่ปุ่นทั้งหมด ไม่มีคำแปลให้ ไม่เข้าใจทำให้ยากที่จะศึกษาด้วยตนเองน่าจะมีเสียงตัวอย่างเวลาคลิกที่คำศัพท์จะได้เพิ่มความเข้าใจมากยิ่งขึ้น
Web 4	แบบฝึกออกเสียง ซึ่งแบ่งย่อยแต่ละบทเรียนไว้อย่างเป็นขั้นตอนได้อย่างเหมาะสม มีตัวอักษรทั้งคันจิและฟูริงานะช่วยในการบอกความหมาย	รูปแบบไม่น่าสนใจเท่าไร เสียงบางตัวไม่ออกควรบอกฐานกรณ์หรือมีวิดีโอประกอบการออกเสียง
Web 5	สวยมีระเบียบ อ่านง่าย มีภาพประกอบ มีข้อมูลละเอียดมาก มีทั้งคำตัวอย่างที่เกี่ยวข้อง มีวิธีเขียน ตัวอย่างคำศัพท์ วิธีอ่าน เวลาเปิดดูแล้วสนุก มีประโยชน์ในการค้นหาคันจิและช่วยฝึกสะกดคำ	ถ้ามีตัวอย่างประโยคจะดีมาก
Web 6	ชอบเว็บไซต์นี้มาก น่ารักน่าใช้ มีเกมให้เล่นและได้ฝึกวิธีการเขียนคันจิที่ถูกต้องด้วย เหมาะกับทุกเพศทุกวัยที่ต้องการศึกษาคันจิ ทำให้การเรียนคันจิ สนุก ไม่น่าเบื่อ น่าสนใจและจำได้ง่ายขึ้น	ค่อนข้างใช้งานยากสำหรับคนที่ยังอ่านภาษาญี่ปุ่นไม่คล่อง จะสับสนว่าควรจะเล่นอย่างไร เสียเวลาในการดาวน์โหลดนานเล็กน้อย

	Strong points	Weak points
Web 7	รูปลักษณ์เว็บไซต์สวยงาม ทำให้น่าเข้าไปเรียนรู้ คำศัพท์ของภาษาญี่ปุ่น ทำให้เข้าใจความหมายรวมถึงวิธีการใช้คำเสียง เสียงในภาษาญี่ปุ่นได้ดีขึ้น	เนื่องจากเป็นภาษาญี่ปุ่นเลยหาคำแต่ละหมวด ยาก ควรมีคำอธิบายให้ชัดเจนและตัวอย่าง มากกว่านี้ ควรเพิ่มส่วนที่สามารถฝึกออกเสียง ได้ด้วย
Web 8	เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาคำศัพท์ ค้นหา สะดวก รวดเร็ว ทันสมัย การรวบรวม และเผยแพร่ออกมาผ่านอินเทอร์เน็ตสามารถ ทำให้ผู้ศึกษาสามารถศึกษาเข้าถึงข้อมูลที่ไม่ สามารถหาได้ในเมืองไทยได้อย่างสะดวก และ ประหยัด เพราะหนังสือนำเข้าราคาแพงเกินไป จนทำให้ขาดโอกาสในการศึกษา	ควรมีคำอธิบายเป็นภาษาอังกฤษ ไม่มีภาพ ทำให้ ไม่น่าดู ควรมีภาพประกอบเพื่อการทำ ความเข้าใจที่ง่ายขึ้น ยังไม่ครบถ้วน อยากให้มี ประโยชน์อย่างมาก ๆ
Web 9	ช่วยให้เราเข้าใจความหมายของคำญี่ปุ่นได้อย่าง ถูกต้อง สามารถค้นหาคำญี่ปุ่นที่ต้องการได้ อย่างง่ายดาย สะดวกต่อการหาความหมายของ คำศัพท์ ละเอียดมาก มีประโยชน์ มีศัพท์วัยรุ่น พอสมควร	เปิดเข้าไปดูเนื้อหาไม่ได้ คำศัพท์น้อย ลอง ค้นหาคำง่าย ๆ บางทีก็ไม่มีคำศัพท์ค่อนข้างเก่า มีคำประเภทเชือดต้นไม้หรือคำที่ไม่ค่อยใช้ในชีวิต ประจำวันมากไป ควรมีคำที่ใช้ในชีวิตประจำวัน มากกว่า ควรปรับปรุงโดยเพิ่มคำหรือใส่เสียง คำอ่าน
Web 10	เหมือนได้เรียนกับอาจารย์จริง ๆ มีทั้งบรรยาย ภาษาญี่ปุ่น มีตัวอย่างภาพ เสียง วิดีโอ ตัวอย่าง สถานการณ์ ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เนื้อหามี ประโยชน์ใช้ได้จริงบทเรียนแต่ละบทสอนตั้งแต่ พื้นฐานของการออกเสียง มีภาษาอังกฤษด้วย แม้ผู้เรียนระดับเบื้องต้นก็สามารถเข้าใจได้ รูปแบบเว็บไซต์น่าสนใจมีการฝึกฟัง มีตัวอย่าง ประกอบ ทำให้ต้องการเข้ามาศึกษาเพิ่มเติม สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเองจากที่บ้านโดย ไม่ต้องเสียเวลาเดินทางไปญี่ปุ่น ประหยัด ค่าใช้จ่ายได้	การเข้าเว็บเพจยากไปหน่อย ควรปรับปรุง ใช้ Mozilla Firefox เปิดไม่ได้ ผู้เรียนต้องมี อินเทอร์เน็ตความเร็วค่อนข้างสูง มีหน่วยความ จำมาก ใช้งาน เสียเวลาในการดาวน์โหลดนาน

4. โครงการการทดลองศึกษาทางไกล⁸

โครงการการทดลองศึกษาทางไกล⁹ เป็นการทดลองร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์กับ Tokyo University of Foreign Studies รูปแบบการจัดการเรียนการสอนคือ ให้ผู้เรียนทั้งฝ่ายไทยและญี่ปุ่นอ่านเรื่องที่กำหนดให้ จากนั้นก็รายงานและตอบคำถามเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมโดยอ้างอิงเอกสารและประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เรียน โดยมุ่งหวังให้ตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

4.1 วัตถุประสงค์การเรียนรู้

การทดลองนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ดังนี้

- 1) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอธิบายความเหมือนและความต่างในการใช้ภาษา ระหว่างเพศชายและเพศหญิงเมื่อพูดภาษาแม่หรือภาษาญี่ปุ่น
- 2) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารตอบโต้ในหัวข้อดังกล่าวได้
- 3) เพื่อให้ผู้เรียนตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม

4.2 กลุ่มเป้าหมาย

ผู้เข้าร่วมเป็นนักศึกษาชาวไทย ภาควิชาภาษาญี่ปุ่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 5 คน ที่มีความสามารถภาษาญี่ปุ่นระดับ 2 ขึ้นไป และนักศึกษาชาวญี่ปุ่นภาควิชาภาษาต่างประเทศสาขาภาษาไทย Tokyo University of Foreign Studies จำนวน 4 คน

คำราที่ใช้「日本語に隠れているジェンダー・品詞の使用頻度の差」โดย แอนด์ริยู・บาร์ค (2003) ซึ่งบรรจุอยู่ในคลังแบบเรียนซีดี 『日本事情テキストバンク』 ของ Tokyo University of Foreign Studies

4.3 ขั้นตอนการดำเนินการ

กระบวนการเรียนทางไกลมีดังนี้

1) ศึกษาบทเรียนที่อัปโหลดในเว็บไซต์ในบทเรียนจะมีทั้ง เสียง และพจนานุกรม ใช้สำหรับเตรียมการเรียน จากนั้น ให้ตอบคำถามทดสอบความเข้าใจผ่านเว็บไซต์โดยมีระยะเวลาศึกษาข้อมูลผ่านเว็บไซต์และตอบคำถามสองสัปดาห์

2) เขียนรายงานผลการศึกษาเกี่ยวกับความแตกต่างในการใช้ภาษาระหว่างชายกับหญิงในภาษาญี่ปุ่นและภาษาไทย บนเว็บไซต์

3) อภิปรายร่วมกันผ่านระบบประชุมทางไกล ระยะเวลาดำเนินการ

1. ประกาศรับอาสาสมัครผู้เข้าร่วมโครงการ ในช่วงปลายเดือนธันวาคม 2010

2. เริ่มเรียนผ่านระบบ JPLANG ในวันที่ 9-13 เดือนมกราคม 2011

3. ศึกษาผ่านระบบประชุมทางไกล Web Meeting Plaza

ครั้งที่ 1 ในวันที่ 17 มกราคม 9:30-10:30 น. (เวลาประเทศไทย)

ครั้งที่ 2 ในวันที่ 19 มกราคม 9:00-9:30 น. (เวลาประเทศไทย)

4. จัดทำแบบสอบถาม ให้ตอบกลับภายใน 20 มกราคม 2011

⁸ ขอขอบคุณ Associate Prof. Tomoko Fujimura, Tokyo University of Foreign Studies ที่นำเสนอโครงการดังกล่าวให้แก่ผู้วิจัย

⁹ ข้อมูลนี้จัดทำโดยอิงจากเอกสารการนำเสนอปกเกล้าร่วมกับ Associate Prof. Mika Suzuki ในการประชุมวิชาการนานาชาติ The 5th International Symposium on e-learning course materials JPLANG เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2011 ที่ Tokyo University of Foreign Studies

4.4 ผลสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนมีดังนี้

ผลจากการสำรวจความคิดเห็นทั้งนักศึกษาฝ่ายไทยและญี่ปุ่นเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านระบบประชุมทางไกลสรุปตามหัวข้อที่สำรวจ 6 ข้อได้ดังนี้

1. เนื้อหาบทเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุว่าเนื้อหาที่น่าสนใจไม่ยากจนเกินไป

2. ความคาดหวังต่อรูปแบบการเรียน ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่เป็นไปตามที่คาด โดยฝ่ายนักศึกษาญี่ปุ่นระบุว่า “คิดว่าจะได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้เยอะกว่านี้” ฝ่ายนักศึกษาไทยระบุว่า “คิดว่าจะมีอาจารย์ผู้สอน สอนในชั้นเรียนด้วย” สะท้อนให้เห็นความคาดหวังที่ต่างกัน

3. ข้อดีของการเชื่อมโยงการศึกษาทางไกลของสองสถาบัน ผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าทำให้ได้เรียนรู้ภาษาของกันและกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้ทันที นักศึกษาไทยระบุว่า ดีใจที่ได้มีโอกาสสื่อสารกับคนญี่ปุ่นที่พูดภาษาไทยได้

4. คุณภาพของเสียงและภาพในการสื่อสาร พบว่ายังมีปัญหาอยู่ เช่น จอมินขนาดเล็กเกินไป มองเห็นหน้าฝ่ายตรงข้ามไม่ชัด ทำให้สื่อสารได้ไม่เต็มที่

5. หัวข้อที่ควรนำเสนอในการเรียนแบบนี้ ส่วนใหญ่ระบุว่าหัวข้อกว้างๆ เกี่ยวกับ การสื่อสารข้ามวัฒนธรรม และ ภาษาวัยรุ่น เป็นต้น

6. ข้อเสนอแนะอื่นๆ นักศึกษาระบุว่า มีการเตรียมตัวน้อยเกินไป น่าจะจัดเวลาให้ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้นานกว่านี้

5. วิเคราะห์และอภิปรายผล

5.1 โครงการประเมินเว็บไซต์ที่เป็นทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์

โดยภาพรวมจะเห็นได้ว่านักศึกษามีเจตคติที่ดีและยินดีที่จะใช้ทรัพยากรสารสนเทศหากเป็นเว็บไซต์ที่น่าสนใจ ความน่าสนใจของเว็บไซต์ที่มีการประเมินโดยผู้ใช้ประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก คือ

1. รูปลักษณ์ของเว็บไซต์ที่ดึงดูดใจ ซึ่งควรมีลักษณะเป็นมัลติมีเดีย มีเกม รูปภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว และการมีปฏิสัมพันธ์ผู้เรียนกับสื่อการเรียน

2. เนื้อหา ควรเป็นเนื้อหาที่ใช้ได้ทั่วไป มีความหลากหลายในระดับหนึ่ง โดยเฉพาะถ้านำเสนอด้วยภาษาไทยจะเสริมความเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น

3. การเข้าถึงแหล่งความรู้ดังกล่าวควรทำได้ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน ไม่เสียเวลานาน

แหล่งทรัพยากรสารสนเทศออนไลน์ที่ให้ความรู้ด้านคันจิ และนำเสนอในรูปแบบของเกมจะเป็นที่ชื่นชอบมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาชาวไทยไม่ใช่ผู้เรียนที่มีความรู้อักษรคันจิและรู้สึกว่คันจิเป็นสิ่งที่ยาก หากมีสื่อที่น่าสนใจมาช่วยเสริมก็จะทำให้การเรียนรู้คันจิง่ายขึ้น อย่างไรก็ตามสื่อออนไลน์ส่วนใหญ่จะนำเสนอด้วยภาษาญี่ปุ่นหรือภาษาอังกฤษ จึงยังคงเป็นอุปสรรคต่อผู้เรียนชาวไทยที่จะนำไปประยุกต์ใช้เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง หากมีการพัฒนาสื่อขึ้นเป็นภาษาไทยก็จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนชาวไทยโดยตรง และมีการนำไปประยุกต์ใช้กันอย่างแพร่หลายมากขึ้น ทั้งนี้จะต้องตระหนักอยู่เสมอว่า การใช้ข้อมูลจากเว็บไซต์ต้องพิจารณาความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูลด้วย

5.2 โครงการการทดลองศึกษาทางไกล

การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีความสนใจใกล้เคียงกัน มีระดับความสามารถในการสื่อสารใกล้เคียงกันทำให้ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายญี่ปุ่นมีความรู้สึกกระตือรือร้นที่จะสื่อสารผ่านระบบประชุมทางไกล และด้วยเงื่อนไขเวลาที่แตกต่างกันเพียง 2 ชั่วโมงระหว่างไทยกับญี่ปุ่นก็ทำให้การดำเนินการเรียนการสอนในลักษณะนี้เป็นไปได้ง่าย อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติยังมีข้อจำกัดของอุปกรณ์เครื่องมือและระบบสื่อสารที่ยังไม่คมชัดเท่าที่ควร อีกทั้งในการเตรียมการ ต้องใช้เวลาค่อนข้างมากจึงไม่ใช่เรื่องที่จะดำเนินการได้ง่าย

จากผลการทดลองและข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามวิเคราะห์ได้ว่า การเรียนการสอนแบบผสมผสานเป็นสิ่งที่น่าสนใจ และการใช้ระบบประชุมทางไกลก็มีความหมายอย่างมากต่อผู้เข้าร่วมโครงการในการดำเนินการให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น อาจต้องมีการพัฒนาในด้านเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอ ที่ทำให้เกิดการสื่อสารที่คล่องและได้ประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย โดยอาจต้องมีการทำความเข้าใจกันก่อนที่จะเข้าสู่การอภิปรายผ่านระบบประชุมทางไกล เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันและสามารถสื่อสารตอบโต้กันได้เป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น

6. ข้อจำกัดและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาครั้งนี้ยังมีข้อบกพร่องบางประการ ได้แก่ การสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อเว็บไซต์เป็นข้อมูลที่สำคัญจากนักศึกษาเพียงสถาบันเดียว การวิเคราะห์โดยเพิ่มจำนวนตัวอย่าง จะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและได้ข้อสรุปที่น่าเชื่อถือยิ่งขึ้น งานวิจัยในอนาคตควรได้มีการศึกษาถึงพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการวิจัยต่อยอดเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์เพื่อนำเสนอแหล่งทรัพยากรบนเว็บไซต์ด้านการเรียนการสอนภาษาญี่ปุ่น อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ทั้งผู้เรียน

และผู้สอน สำหรับโครงการทดลองประชุมทางไกลจะสามารถดำเนินต่อเนื่องไปได้ หากมีความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาที่มีจุดมุ่งหมายคล้ายคลึงกัน และควรมีการวางแผนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศกับการจัดการศึกษานำไปสู่ผลที่เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

References

- Fujimura, T.(2010). Effective Management of a Japanese Language Course using the e-learning System JPLANG: An effort to close the learning gap between fast and slow learners, *Japanese Studies Journal*, Vol.27 No.1, 35-46. (in Japanese)
- Kawamura, Y. (2009). *Chuta no Tora no Maki Nihongokyoiku no tame no Internet Katsuyoujutsu*. Kurosio Publishers, Tokyo. (in Japanese)
- Kenneth K.C. Lee1, Melody P.M. Chong. (2007). *An Observational Study on Blended Learning for Japanese Language Studies in a Local University in Hong Kong Joseph Fong, Fu Lee Wang (Eds): Blended Learning*, pp. 88-100, Pearson, 2007. Workshop on Blended Learning 2007, Edinburgh, United Kingdom.
- Methapisit, T. (2010). *A Study of Application of ICT for Training Advanced Japanese Language Skills*. Thammasat University. (Unpublished Manuscript, in Thai)

- Nishigori, J. (2001). The Evolution of a Certain Set of Teaching Materials from Paper Prints to Customizable Digital Data. *Japanese Language Research (Nihongo Kenkyu)*, Department of Japanese Linguistics of Tokyo Metropolitan University, No.20, 51-68.
- Tanaka, T., Ueda, K., Isomura, K., Kumano, N.(2010). Nihongo Gakushuusha no tameno e-Learning Site Kaihatsu (Panel Discussion) in ICJLE Taiwan 2010 International Conference on Japanese Language and Literature Education, National Cheng-chi University (31 July 2010). (in Japanese)
- Umino, T. & Kawaguchi, Y.(2010). Development of Web-based Multilingual Multimedia Materials and Language Education: The case of TUFS Language Modules, *Japanese Studies Journal*, Vol.27 No.1, 20-34. (in Japanese)